

రాష్ట్రీయ సేవా సమితి ఆచార్య రంగా కృషి విజ్ఞాన కేంద్రము

వనస్థలి, కరకంబాడి, రేణిగుంట మండలం, చిత్తూరు

డ్రమ్ సీడర్ పరికరంతో నేరుగా వరిని విత్తు పద్ధతి

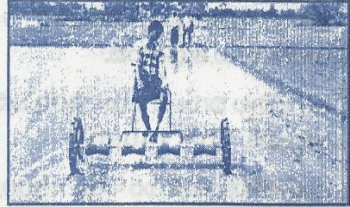
సాంప్రదాయ వరిసాగు కంటే మెరుగైన పద్ధతిగా 'శ్రీ' సాగు మన రాష్ట్రంలో గత నాలుగైదేళ్ళుగా ప్రాచుర్యం పొందింది. తక్కువ నీరు, తక్కువ విత్తనం మరియు తక్కువ పెట్టుబడితో ఎక్కువ దిగుబడులు సాధించే 'శ్రీ' పద్ధతిని రాస్ - ఆచార్య రంగా కృషి విజ్ఞాన కేంద్రం వారు, చిత్తూరు జిల్లాలో గత నాలుగు సంవత్సరాలుగా రైతాంగానికి శిక్షణ మరియు ప్రదర్శనా కేంద్రాల ద్వారా అవగాహన కలిగించారు. ఇప్పటి వరకూ జిల్లాలోని వివిధ మండలాలలో దాదాపు 150 ఎకరాలలో రైతులకు ఉచితంగా కోనోవీడర్లు ఇచ్చి కె.వి.కె. వారు ప్రదర్శనా కేంద్రాలను నిర్వహించారు అన్ని ప్రదర్శనా కేంద్రాలలో ఎకరాకు 35 నుండి 50 బస్తాల దిగుబడిని సాధించి 'శ్రీ' పద్ధతిపై రైతులకు నమ్మకం పెంచింది.

ఏ పంట సాగుకైనా నానాటికీ కూలీల లభ్యత తీవ్రంగా ఉన్నది. గ్రామాల్లో ఒకే సారి పంట విత్తడమో, పంటలో కలుపుతీయడమో లేక పంట కోతలు జరిగితే కూలీల లభ్యత జటిలమవుతుంది గాక వారికి అదనపు కూలీ చెల్లించి, వారి కాళ్ళా వేళ్ళా పడి పని చేయించుకోవాల్సి వస్తోంది. 'శ్రీ' పద్ధతి అధిక విస్తీర్ణంలో విస్తరించక పోవడానికి ఈ కూలీల సమస్య ముఖ్య కారణం. ఇటువంటి తరుణంలో వ్యవసాయంలో యాంత్రికరణ రైతులకెంతో ఊరటనిస్తుంది.

ఈ కోవకు చెందినదే వరిలో నేరుగా వరుసలో విత్తే పరికరం డ్రమ్ సీడర్. ఈ పరికరం మార్కెట్లో విడుదలయ్యే సంవత్సరాలు గడిచి వ్యవసాయ శాఖ వారు 50 శాతం సబ్సిడీ ఇస్తున్నారైతే ఈ పరికరం మీద అవగాహన లేక వారి నుంచి స్పందన కరువైంది. ఈ పరికరంతో వరి సాగు చేయడం వలన కలిగే లాభాలను రైతులకు తెలియజేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో కెవికె వారు ప్రదర్శనా కేంద్రాలను నిర్వహించి వాటి లోటుపాట్లను గమనించడం జరిగినది.

డ్రమ్ సీడర్ తో నేరుగా వరిని విత్తే పద్ధతి వివరాలు

1. ఒక ఎకరానికి 15 కిలోల విత్తనం సరిపోతుంది.
2. నారు పోయవలసిన అవసరం లేదు.
3. సాధారణంగా వరిని మొలకెత్తించే ప్రక్రియనే (మండె కట్టడం) పాటించాలి.
4. ప్రధానపాలం బాగా దుక్కిదున్ని దమ్ముచేసి, చదును చేయాలి.
5. డ్రమ్ సీడర్ పరికరంలోని నాలుగు డ్రమ్ములలో మొలకెత్తిన విత్తనాన్ని ఒక్కో డ్రమ్ కు 3/4 వంతు మాత్రమే నింపాలి. డ్రమ్ నిండా విత్తనం నింపితే అవి డ్రమ్ నుండి సరిగా రాలవు.
6. గింజ మొలక మరీ పొడవు గాకుండా చూసుకోవాలి.
7. ఒక ఎకరాలలో విత్తడానికి 3 కూలీలు అవసరం. డ్రమ్ సీడర్ ను లాగడానికి ఒకరు, డ్రమ్ముల్లో గింజలు నింపడానికి ఇంకొకరు మరియు వారికి సహాయకుడిగా మూడవ వాడు అవసరం.
8. ఒక ఎకరాలలో విత్తడానికి కేవలం 120 నిమిషాలు (2 గంటలు) సమయం సరిపోతుంది.
9. ఒక సారి డ్రమ్ సీడర్ లాగితే 8 వరుసల్లో గింజలు విత్తబడతాయి.
10. విత్తిన తర్వాత బూటాక్లోర్ కలుపుమందు ఖచ్చితంగా చల్లాలి. అవసరమైతే విత్తిన 30-40 రోజుల తర్వాత 2.4 -డి సోడియం లవణాన్ని పిచికారీ చేయడం వలన కలుపు నిర్మూలించవచ్చు.
11. 'శ్రీ' పద్ధతిలో లాగా, ఈ పద్ధతిలోను కోనో వీడర్ ద్వారా కలుపు తొక్కించాలి. కాకపోతే ఈ పద్ధతిలో కేవలం ఒకే దిక్కులో అంటే తూర్పు - పడమర గానీ, ఉత్తరం - దక్షిణం దిశలో కానీ కోనోవీడర్ ను నడపాలి. ఈ పద్ధతికి అవసరమయ్యే కోనోవీడర్ యొక్క చక్రాలు 15 సెం.ల వెడల్పుతో ఉంటాయి. కావున 'శ్రీ' పద్ధతిలో వాడే కోనోవీడర్లు (25 సెం.మీ. వెడల్పు గల చక్రాలు) పనికిరావు.
12. కోనో వీడర్ ను నడపడం వలన కలుపు మొక్కలు సేంద్రీయ ఎరువుగా ఉపయోగపడడమే గాక, వరి యొక్క వేర్ల భాగం కదిలి మొక్కకు గాలి, నీరు, ఆహారం బాగా సమకూరి అధిక దిగుబడి సాధ్యమవుతుంది.

సాంప్రదాయ పద్ధతి, 'శ్రీ' పద్ధతి మరియు నేరుగా విత్తే పద్ధతిలోని వ్యత్యాసాలు.

సాధారణ పద్ధతి	'శ్రీ' పద్ధతి	డ్రమ్ సీడర్ పద్ధతి
<p>ఎకరాకు 30-40 కిలోల విత్తనం అవసరం</p> <p>నారు పోసి 25-30 రోజుల వయస్సున్న నారును నాటాలి.</p> <p>నారు పోయుటకు, నారు మడికి సుమారు రూ. 1000-1400/- వరకూ ఖర్చు</p> <p>నాటడానికి దాదాపు 15 కూలీలు అవసరం.</p> <p>నాటివప్పడు ఇంత దూరం అనేది పాటించరు.</p> <p>పాలంలో నాటినప్పటి నుండి 5 సెం.మీ. లోతు నీరు నిలువ ఉంచుతారు.</p>	<p>ఎకరాకు 2 కిలోల విత్తనం అవసరం</p> <p>నారు పోసి 8-12 రోజుల వయస్సున్న లేత నారును నాటాలి.</p> <p>నారు పోయుటకు, నారు మడికి సుమారు రూ. 200/- వరకూ ఖర్చు.</p> <p>నాటడానికి దాదాపు 10-12 కూలీలు అవసరం.</p> <p>25 x 25 సెం.మీ దూరంలో కుదురుకు ఒక్కో మొక్కనే నాటాలి.</p> <p>నాటివప్పటి నుండి పాలాన్ని తడిగా మాత్రమే ఉంచి నీరు నిలువ ఉంచరాదు.</p>	<p>ఎకరాకు 15 కిలోల విత్తనం అవసరం.</p> <p>నారు పోయవలసిన అవసరం లేదు.</p> <p>ఎటువంటి ఖర్చూ లేదు.</p> <p>విత్తడానికి 3 కూలీలు అవసరం</p> <p>20 x 8 సెం.మీ. దూరంలో కుదురుకు 5-10 గింజలు పడుతాయి.</p> <p>విత్తినప్పటి నుండి పాలాన్ని తడిగా మాత్రమే ఉంచి నీరు నిలువ ఉంచరాదు.</p>
<p>మిగిలిన విషయాలలో అంటే పైరుకు వేసే ఎరువులు, పురుగు మందులు అవసరమైనంతమేర వాడాలి.</p>		
<p>దిగుబడి ఎకరాకు 30-40 బస్తాలు వస్తుంది</p>	<p>ఎకరాకు 45 బస్తాల దిగుబడి వచ్చింది.</p>	<p>ఎకరాకు 45 బస్తాల దిగుబడి వచ్చింది.</p>
<p>ఒక ఎకరా సాగు ఖర్చు దాదాపు 9700 రూపాయలు అవుతుంది.</p> <p>35 బస్తాల దిగుబడి x రూ. 400 బస్తా ఒక్కొటికి = రూ. 14000/-</p> <p>ఎకరాలో నికరాదాయం = రూ. 4300/-</p>	<p>ఒక ఎకరా సాగు ఖర్చు దాదాపు 9500 రూపాయలు అయింది.</p> <p>45 బస్తాల దిగుబడి x రూ. 400 బస్తా ఒక్కొటికి = రూ. 18000/-</p> <p>ఎకరాలో నికరాదాయం = రూ. 8490/-</p>	<p>ఒక ఎకరా సాగు ఖర్చు దాదాపు 8300 రూపాయలు అయింది.</p> <p>45 బస్తాల దిగుబడి x రూ. 400 బస్తా ఒక్కొటికి = రూ. 18000/-</p> <p>ఎకరాలో నికరాదాయం = రూ. 9700/-</p>

డ్రమ్ సీడర్ తో నేరుగా వరిని విత్తిన పద్ధతిలో గల ప్రయోజనాలు

1. నారు కోసం పాలం దున్నడం, దుక్కి చేయడం, నారు పోయడం, నారు పెరకడం, నారును ప్రధాన పాలం దగ్గరకు చేర్చడం మరియు నారు నాటడం వంటి సమస్యలు ఉండవు. నేరుగా మొలకెత్తిన వడ్లను ఒక ఎకరాలో ముగ్గురు కూలీలతో విత్తవచ్చును.
2. కలుపు మందును వాడడం వలన కలుపు సమస్య అధికంగా ఉన్న నేలల్లో కూడా రైతులు ఈ పద్ధతిని నిర్ణయంగా పాటించవచ్చును.
3. నేరుగా విత్తడం వలన రైతుకు కూలీల బెడద తగ్గి తద్వారా ఒక ఎకరాకు దాదాపుగా రూ. 1200 నుండి 1400 వరకు మిగులుతుంది.
4. 'శ్రీ' పద్ధతిలో రెండు దిక్కులలో అంటే తూర్పు పడమర మరియు ఉత్తరం దక్షిణం దిక్కులలో కోనోవీడర్ ను నడపాలి. అందువలన కూలీల ఖర్చు అధికమవుతుంది. కానీ డ్రమ్ సీడర్ పద్ధతిలో కేవలం ఒక దిక్కులో మాత్రమే కోనోవీడర్ ను నడపగలం కావున కూలీల ఖర్చు మిగులుతుంది.